

Americké cíle na Ukrajině. Došlo ke třem posunům

 polec24.cz/krize-ukrajina/americke-ciele-na-ukrajine-doslo-k-trom-posunom

scipio

13. 12. 2022

New York 25. října 2022 (HSP/Foto:TASR/AP-Andrew Harnik)

Nedávný vývoj naznačuje posunutí cílů, píše Ted Snider pro The American Conservative. Ve společném prohlášení s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem z 1. prosince prezident Joe Biden zopakoval svůj příslib "pokračující podpory obrany suverenity a územní celistvosti Ukrajiny včetně poskytování politické, bezpečnostní, humanitární a hospodářské pomoci Ukrajině tak dlouho, jak to bude nutné". O týden později ministr zahraničních věcí Antony Blinken zopakoval americkou mantru "nic o Ukrajině bez Ukrajiny"

Na snímku americký prezident Joe Biden (vlevo) si povídá s francouzským prezidentem Emmanuelem Macronem

Cíle USA však vykazovaly známky posunu. Došlo ke třem posunům, které postupně narůstaly, přičemž ten nejvýznamnější se téměř nepostřehnutelně šeptal 7. prosince, kdy státní tajemník Blinken

poprvé naznačil, že část Bidenova slibu o „územní celistvosti“ může být flexibilně interpretovatelná.

Bidenova administrativa už dávno „vyloučila myšlenku tlačit Ukrajinu k jednacímu stolu“. Potom se však začátkem listopadu po jednáních s Moskvou objevil v Kyjevě poradce pro národní bezpečnost Jake Sullivan, aby jednal s ukrajinským prezidentem Volodymyrem Zelenským. Na těchto rozhovorech Sullivan "vyzvedl potřebu diplomatického řešení války" a soukromě tlačil na Zelenského, aby "signalizoval otevřenost jednat s Ruskem a upustil od jejich veřejného odmítání zapojit se do mírových rozhovorů, dokud nebude prezident Vladimir Putin odstaven od moci".

To byla první změna. Bidenova administrativa přešla od vyloučení nabádání Ukrajiny k jednáním k tlačení Ukrajiny k jednáním.

Druhý posun nastal jen o několik dní později. Zelenskyj se podvolil postrčení USA a vyzval mezinárodní společenství, aby "přinutilo Rusko ke skutečným mírovým jednáním". Stanovil však předběžné podmínky pro rozhovory, včetně „obnovení územní celistvosti Ukrajiny... kompenzace všech válečných škod, potrestání každého válečného zločince a záruk, že se to už nebude opakovat“, čímž fakticky negoval nabídku na jednání.

Veřejně USA nadále trvaly na tom, že vše závisí na Ukrajině: nic o Ukrajině bez Ukrajiny. V soukromí však američtí představitelé začali říkat, že "věří, že Zelenskyj pravděpodobně podpoří jednání a nakonec přijme ústupky, jak to naznačil na začátku války".

A to byl druhý posun. Západní představitelé začali Zelenskému navrhopvat kompromis.

Odkaz na Zelenského "na začátku války" byl zřejmě odkazem na Zelenského předchozí ochotu jednat o statutu sporných východních území. Ještě před válkou, v prosinci 2021, Zelenskyj řekl, že je ochoten jednat, aby se konflikt odvrátil: „Nevylučuji referendum o

Donbasu obecně. Může se týkat Donbasu, může se týkat Krymu.” Do 8. března, tedy po zahájení války, byl stále otevřen "kompromisem na Krymu". Tehdy byl Zelenskyj stále "připraven vést dialog s Ruskem o bezpečnostních zárukách, o budoucnosti okupovaných území Doněcké a Luhanské oblasti a Krymu". Přestože řekl, že "nemůžeme uznat, že Krym je územím Ruska", zároveň řekl: "Můžeme však s Ruskem diskutovat o budoucnosti Krymu a Donbasu." Dodal, že "Ukrajina je připravena vést s Ruskem dialog o... budoucnosti okupovaných území Doněcké a Luhanské oblasti".

Po nátlaku ze strany USA a Velké Británie se to všechno změnilo. Jak naznačují Zelenského listopadové předběžné podmínky pro jednání, začal trvat na úplném obnovení územní celistvosti Ukrajiny. To zahrnuje Donbas a Krym. Ve svém vystoupení na zasedání G20 15. listopadu Zelenskyj opět trval na tom, že Rusko musí stáhnout "všechny ruské jednotky z území Ukrajiny" a že musí dojít k úplnému "obnovení územní celistvosti Ukrajiny".

Ve druhém posunu začali představitelé USA naznačovat návrat k samotné otevřenosti ke kompromisu, od kterého důsledně odrazovali. List Wall Street Journal uvádí, že „dva evropští diplomaté informovaní o jednáních uvedli, že pan Sullivan doporučil, aby tým pana Zelenského začal uvažovat o svých realistických požadavcích a prioritách při jednáních včetně přehodnocení deklarovaného cíle, aby Ukrajina získala zpět Krym, který byl anektován v roce 2014”. Západoevropský představitel řekl: "Říkáme Ukrajincům, že je na nich, aby se rozhodli, kdy to udělají." Potom však dodal: "Možná by však bylo dobré udělat to dříve."

A právě toto americké doporučení, aby Zelenskyj přemýšlel o „realistických požadavcích a prioritách jednání“, spustilo otřesy, které vedly ke třetímu a nejpřekvapivějšímu posunu.

USA a ich spojenci v NATO dlho trvali na tom, že cieľom je obnoviť územnú celistvosť Ukrajiny a potrestať a oslabiť Rusko. Blinken sa odvolával na medzinárodnú zásadu, že "hranice a územnú celistvosť

štátu nemožno meniť silou”, a potvrdil “neochvejnú podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc siahajúcich až do jej teritoriálnych vôd”.

Dňa 7. decembra však Blinken toto posolstvo jemne upravil. Blinken po prvýkrát šepotom, ktorý bolo sotva počuť, naznačil, že časť Bidenovho sľubu týkajúca sa “územnej celistvosti” môže byť flexibilne interpretovateľná.

Blinken naznačil, že USA síce ponechávajú na Ukrajine voľbu zachovania svojich širších cieľov, ale zároveň svoje ciele zužujú. Blinken pre denník Wall Street Journal povedal, že

Zameriavame sa na to, aby sme pokračovali v tom, čo sme robili doteraz, teda aby Ukrajina mala v rukách všetko, čo potrebuje na svoju obranu, čo potrebuje na to, aby sa mohla brániť ruskej agresii, aby si mohla vziať späť územie, ktoré jej bolo od 24. februára odňaté, a aby mala aj ekonomickú a humanitárnu podporu, ktorá jej umožní čeliť tomu, čo sa v krajine deje každý deň.

Prekvapivým riadkom, ktorý Blinken vsunul za slová “aby si vzal späť územie, ktoré mu bolo odobraté”, bolo pridanie slov “od 24. februára”. Tento trojslovný dodatok zrejme naznačuje, že keď sa rokovania konečne začnú, USA by sa mohli uspokojiť s tým, že si Rusko zachová suverenitu nad Krymom a dokonca aj nad časťou Donbasu. Čokoľvek nad tento rámec je na Ukrajine. Vysoký predstaviteľ ministerstva zahraničných vecí pre Post povedal, že “to, ako ďaleko sa Ukrajina posunie na juh a východ, je budúce rozhodnutie Kyjeva”.

A USA nie sú samy. Jeho západní spojenci zopakovali Blinkenovu novú formuláciu. The Post uvádza, že “niektorí západní predstavitelia v utorok uviedli, že o štatúte Krymu a Donbasu by sa malo rokovať v

rámci prípadných rozhovorov medzi Moskvou a Kyjevom”. Jeden západný predstaviteľ povedal, že “dlhodobé otázky Krymu a štatútu Donbasu by mohli byť niečím, o čom sa bude hovoriť neskôr”.

Britskí predstavitelia vyjadrili “absolútne minimum potrebné na to, aby Rusko preukázalo, že to s rokovaniami myslí vážne”, ako ochotu “stiahnuť sa na pozície, ktoré obsadilo 23. februára pred opätovnou inváziou”.

Nemecko uviedlo, že podporí akékoľvek červené línie, ktoré si Ukrajina vytýči, ale dodalo, že “je podľa nich nerealistické očakávať, že ruské jednotky budú úplne vyhnané zo všetkých okupovaných území, a myslia si, že útok na Krym by bol potenciálnou eskaláciou, ktorá by mohla Kreml podnietiť k použitiu zbraní hromadného ničenia”.

Sullivanova predchádzajúca ponuka, aby Zelenskyj začal uvažovať o realistických požiadavkách a prioritách vrátane Krymu, a niekoľko západných spojencov, ktorí novú formuláciu zopakovali, naznačuje, že Blinkenov trojslovný dodatok nebol prešľapom. Ak je to tak, naznačuje to možnosť, že USA a ich spojenci v NATO prechádzajú do pozície otvorenosti voči možnosti prímeria, v ktorej Rusko zostane na Kryme a v oblasti Donbasu, ktorú kontrolovalo pred vojnou, pričom o konečnom štatúte týchto území sa bude rokovať neskôr.

sdíletj na